

Lieta C-295/20**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2020. gada 2. jūlijs

Iesniedzējtiesa:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Lietuva)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 2. jūlijs

Prasītājs:

UAB “Sanresa”

Atbildētājs:

Aplinkos apsargos departamentas prie Aplinkos ministerijos

Pamatlietas priekšmets

Pamatlieta attiecas uz to materiālo tiesību normu interpretāciju un piemērošanu, kas reglamentē ar piegādātāju tiesībām veikt darbību saistīto prasību klasifikāciju un to izpildes novērtēšanu.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (turpmāk tekstā – “Direktīva 2014/24”) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1013/2006”) interpretācija un piemērošana; Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk tekstā – “LESD”) 267. panta pirmās daļas b) apakšpunkts un trešā daļa.

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai Direktīvas 2014/24 18. panta 2. punkts, 56. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts un otrā daļa, 58. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts un 58. panta 2. punkta otrā daļa, un Regulas Nr. 1013/2006 3.–6. pants un citi noteikumi (kopā vai atsevišķi, tomēr neaprobežojoties ar šīm normām vien) ir jāinterpretē tādējādi, ka ekonomikas dalībniekam izdotā piekrišana, kas ir nepieciešama atkritumu sūtīšanai no vienas Eiropas Savienības dalībvalsts uz otru, ir klasificējama kā prasība pakalpojumu līguma izpildei, nevis kā prasība tiesībām veikt darbību?
2. Ja iepriekš minētā piekrišana atkritumu sūtīšanai ir uzskatāma par piegādātāja atlases kritēriju (piemērotība veikt profesionālo darbību), vai Direktīvas 2014/24 18. panta 1. punkta pirmajā un otrajā daļā, 58. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā un 58. panta 2. punkta otrajā daļā noteiktie pārredzamības un godīgas konkurences principi, Līguma par Eiropas Savienības darbību 26. panta 2. punktā paredzētā personu, preču un pakalpojumu brīva aprite un Regulas Nr. 1013/2006 7.–9. pants (kopā vai atsevišķi, tomēr neaprobežojoties ar šīm normām vien) ir interpretējami un piemērojami tādā veidā, ka nosacījumiem atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu publiskajam iepirkumam, it īpaši attiecībā uz piedāvājumu iesniegšanas termiņiem, ir jārada vietējiem vai ārvalstu piegādātājiem, kas vēlas pārvadāt atkritumus pāri Eiropas Savienības dalībvalstu robežām, tādi nosacījumi, kas ļauj neierobežoti piedalīties šādās iepirkuma procedūrās, un tiem cita starpā ir jāļauj uzrādīt iepriekš minēto piekrišanu, ja tā ir piešķirta vēlāk nekā piedāvājumu iesniegšanas beigu termiņš?
3. Ja iepriekš minētā piekrišana atkritumu sūtīšanai saskaņā ar Direktīvas 2014/24 49. pantu un V pielikuma C daļas 17. punktu, un tās 70. pantu ir uzskatāma par prasību publiskā iepirkuma līguma izpildei, vai šīs direktīvas 18. pantā noteiktie publiskā iepirkuma principi un tās 56. pantā noteiktā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas vispārīgā procedūra ir jāinterpretē tādējādi, ka publiskā iepirkuma procedūrās tā dalībnieka piedāvājumu, kurš nav uzrādījis saņemto piekrišanu, nevar noraidīt?
4. Vai Direktīvas 2014/24 18. pants, 56. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts, 58. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts un 58. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj valsts tiesību aktus, saskaņā ar kuriem līgumslēdzējām iestādēm ir tiesības publiskā iepirkuma dokumentos iepriekš noteikt piedāvājuma vērtēšanas procedūru, saskaņā ar kuru piegādātāju tiesības veikt darbību (piemērotība profesionālai darbībai) tiks pārbaudītas daļēji vai arī netiks pārbaudītas vispār, pat ja šo tiesību iegūšana ir priekšnoteikums likumīgai publiskā iepirkuma līguma izpildei un ja līgumslēdzējas iestādes jau iepriekš zina, ka šīs tiesības ir vajadzīgas?
5. Vai Direktīvas 2014/24 18. pants un 42. panta 1. punkta pirmā daļa un Regulas Nr. 1013/2006 2. panta 35. punkts, 5. un 17. pants, kā arī citi šīs

regulas noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu iepirkuma gadījumā līgumslēdzējas iestādes šādus pakalpojumus var likumīgi iepirkt tikai tad, ja publiskā iepirkuma dokumentos tās skaidri un precīzi ir definējušas atkritumu daudzumu un sastāvu un citus svarīgus līguma izpildes nosacījumus (piemēram, iesaiņojumu)?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Direktīvas 2014/24 18. panta 1. un 2. punkts, 42. panta 1. punkta pirmā daļa, 49. pants, 56. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts un otrā daļa, 58. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts, 58. panta 2. punkta otrā daļa un 70. pants, kā arī šīs direktīvas V pielikuma C daļas 17. punkts un XI pielikums.

Regulas Nr. 1013/2006 2. panta 35. punkts, 3.–9. pants un 17. pants.

LESD 26. panta 2. punkts.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Viešuju pirkimū įstatymas (Publisko iepirkumu likums) 35. pantā (“Iepirkuma procedūras dokumentu saturs”) ir noteikts:

1. *Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos sniedz visu informāciju par iepirkuma noteikumiem un procedūrām.*

2. *Iepirkuma procedūras dokumentos ir:*

...

2) *jāprecizē piegādātāju izslēgšanas iemesli, kvalifikācijas prasības un attiecīgā gadījumā nepieciešamie kvalitātes pārvaldības sistēmas standarti un/vai vides pārvaldības sistēmas standarti, ieskaitot prasības atsevišķiem piegādātāju grupas dalībniekiem, kuri iesniedz kopīgu dalības pieteikumu vai kopīgu piedāvājumu;*

3) *jāsniedz informācija, ka, ja piegādātāja kvalifikācija attiecībā uz tiesībām veikt attiecīgo darbību nav pārbaudīta vai arī tā nav pārbaudīta pilnībā, piegādātājs garantē līgumslēdzējai iestādei, ka iepirkuma līgumu izpildīs tikai tādas personas, kurām ir šādas tiesības;*

[..]

5) *jāprecizē to dokumentu saraksts, kas apstiprina piegādātāju izslēgšanas iemeslu neesamību, kvalifikācijas prasību izpildi un attiecīgā gadījumā prasīto kvalitātes pārvaldības sistēmas standartu un/vai vides pārvaldības sistēmas standartu izpildi, sniedz informāciju, ka piegādātājam ir jāiesniedz Eiropas vienotais iepirkuma dokuments saskaņā ar šā likuma 50. pantā noteiktajām*

prasībām un atklātā konkursā ir jāprecizē, vai tiks piemērota šā likuma 59. panta 4. punktā paredzētā iespēja vispirms novērtēt piegādātāja iesniegto piedāvājumu un pēc tam pārbaudīt viņa kvalifikāciju;

...

8) jānorāda preču, pakalpojumu vai būvdarbu nosaukums un daudzums (apjoms), ar precēm sniedzamo pakalpojumu veidu un preču vai pakalpojumu piegādes vai būvdarbu izpildes termiņus;

[..]

4. Līgumslēdzēja iestāde sagatavo iepirkuma procedūras dokumentus atbilstoši šā likuma noteikumiem. Iepirkuma procedūras dokumentiem ir jābūt precīziem, skaidriem un nepārprotamiem, lai piegādātāji varētu iesniegt piedāvājumus un līgumslēdzēja iestāde - iepirkt to, kas tai ir nepieciešams.

Publisko iepirkumu likuma 47. pantā (“Piegādātāja kvalifikācijas pārbaude”) tostarp ir noteikts:

1. Līgumslēdzējai iestādei ir jāpārliedz, vai piegādātājs ir kompetents, uzticams un spējīgs izpildīt iepirkuma nosacījumus, un tāpēc tai ir tiesības paziņojumā par līgumu vai citos iepirkuma procedūras dokumentos norādīt kandidātiem vai pretendentiem nepieciešamās kvalifikācijas prasības, kā arī dokumentus vai informāciju, kas apstiprina atbilstību šīm prasībām. Līgumslēdzējas iestādes noteiktās kvalifikācijas prasības kandidātiem vai pretendentiem nedrīkst mākslīgi ierobežot konkurenci, un tām ir jābūt samērīgām un saistītām ar līguma priekšmetu, kā arī precīzām un skaidrām. Pārbaudot piegādātāju kvalifikāciju, pēc izvēles ņem vērā šādus nosacījumus:

1) piemērotība attiecīgo darbību veikšanai;

[..]

2. Līgumslēdzējai iestādei ir tiesības iepirkuma procedūras dokumentos pieprasīt, lai piegādātājs būtu tiesīgs veikt darbības, kas ir nepieciešamas līguma izpildei. Pakalpojumu iepirkuma procedūrās tā var pieprasīt piegādātājiem iegūt īpašu atļauju vai būt konkrētas organizācijas biedriem, ja tas ir nepieciešams attiecīgo pakalpojumu sniegšanai viņu izcelsmes valstī.

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un procesa izklāsts

- 1 *Aplinkos apsargos departamenta priekšnieks Aplinkos ministrijas (Vides ministrijas Vides aizsardzības departaments, Lietuva; turpmāk tekstā - “atbildētājs” vai “līgumslēdzēja iestāde”) 2018. gada 7. oktobrī publicēja paziņojumu par atklātu starptautisku procedūru bīstamo atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu iepirkumam (turpmāk tekstā - “konkurss”).*

2 Konkursa nosacījumi tostarp paredzēja:

Iepirkuma priekšmets: Bīstamo atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumi attiecībā uz bīstamajiem atkritumiem, kas tiek uzglabāti ārpus telpām BUAB "Ūrus" ir Ko teritorijā [..] (būdami videi bīstami, tie tiek glabāti trūdošos konteineros, kas ir sakrauti virsū viens otram uz zemes un kurus ietekmē svars, nokrišņi, gaisa temperatūra un citi vides faktori, un tie satur bīstamas ķīmiskas vielas, kas ir pieejamas nepiederošām personām). Tā ir augsta riska problēma, kas ir steidzami jālikvidē, lai novērstu vides katastrofu [..].

Piegādātājam, kas piedalās iepirkuma procedūrā, ir jāatbilst šajā punktā noteiktajām kvalifikācijas prasībām. Piegādātāja kvalifikācijai ir jābūt iegūtai pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām. Līgumslēdzēja iestāde pieprasīs šā punkta tabulā uzskaitītos dokumentus, kas apliecina atbilstību kvalifikācijas prasībām, tikai no tā piegādātāja, kura piedāvājums varētu tikt atzīts par veiksmīgu saskaņā ar novērtēšanas rezultātiem [..].

Piegādātājam ir jāatbilst visām noteiktajām kvalifikācijas prasībām:

tam ir tiesības veikt iepirkuma līguma izpildei nepieciešamo darbību, t.i., tam ir jābūt izsmeļošam izrakstam no VĮ Registru centro (Reģistru centrs, valsts uzņēmums) juridisko personu reģistra vai citam oficiālam dokumentam, ko izdevusi kompetentā iestāde un kas apliecina tiesības veikt iepirkuma līguma izpildei nepieciešamo darbību, tas ir, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu. [..] (23. punktā ietvertās tabulas 1. punkts) (turpmāk tekstā - "apstrīdētais konkursa nosacījums").

[..]

Ja piegādātāja kvalifikācija attiecībā uz tiesībām veikt attiecīgo darbību nav pārbaudīta vai arī tā nav pārbaudīta pilnībā, piegādātājs garantē līgumslēdzējai iestādei, ka iepirkuma līgumu izpildīs tikai personas, kurām ir šādas tiesības (23.1.2. punkts).

- 3 Konkursā piedāvājumus iesniedza četri piegādātāji: UAB "Sanresa" (turpmāk tekstā - "prasītājs"), kas darbojas kopā ar UAB "Ekometrija" un AB "Palemono keramikos gamykla" un kas norādīja divus apakšuzņēmējus - "Fortum Waste Solution A/S" (Dānija) un "ALS Czech republik s.r.o." (Čehijas Republika); UAB "Švykai" - piegādātāju grupa, kurā ietilpst UAB "Žalvaris" ar UAB "Toksika"; un UAB "Eko Balt".
- 4 2018. gada 22. novembrī līgumslēdzēja iestāde lūdza prasītāju iesniegt informāciju, lai precizētu savu piedāvājumu, tostarp saistībā ar attiecīgo atkritumu apsaimniekošanas darbību sadalījumu starp tās partneriem un apakšuzņēmējiem un attiecībā uz informāciju par to, kuram konkrētam apakšuzņēmējam tika piešķirta piekrišana veikt starptautiskus atkritumu pārvadājumus.

- 5 2018. gada 7. decembrī līgumslēdzēja iestāde, izpētījusi prasītāja sniegto informāciju, to informēja, ka uz starptautiskiem atkritumu pārvadājumiem attiecas Regula Nr. 1013/2006, saskaņā ar kuru pārvadājuma veikšanai ir nepieciešama piekrišana, un nevienam prasītāja norādītajam ekonomiskajam dalībniekam tādas nebija.
- 6 Līgumslēdzēja iestāde 2019. gada 21. maijā pieņēma lēmumus, ar kuriem noraidīja prasītāja piedāvājumu, publiskoja piedāvājumu secību un konkursa uzvarētāju (kas bija piegādātāju grupa, kurā ietilpst UAB “Žalvaris” un UAB “Toksika”), un noslēdza sabiedrisko pakalpojumu līgumu ar konkursa uzvarētāju.
- 7 Atbildētājs savu lēmumu noraidīt prasītāja piedāvājumu pamatoja tostarp ar arvien pieaugošajiem draudiem videi, ko rada neapsaimniekoti atkritumi, un konkursa nosacījumu neizpildi attiecībā uz piegādātāju pienākumu būt tiesībām veikt darbību, kas nepieciešama iepirkuma līguma izpildei (prasītājam bija jābūt *Aplinkos apsaugos agentūra* (Vides aizsardzības aģentūra) izsniegtai piekrišanai veikt starptautiskus atkritumu sūtījumus saskaņā ar Regulas Nr. 1013/2006 noteikumiem, un, neskatoties uz izteikto ierosinājumu to nodrošināt, viņam neizdevās piesaistīt jaunus apakšuzņēmējus, kuriem būtu piekrišana vai kuriem tā nebūtu vajadzīga).
- 8 2019. gada 30. maijā prasītājs iesniedza atbildētājam sūdzību par tā piedāvājuma noraidīšanu. Prasītājs apgalvoja, ka viņš bija izpildījis konkursa nosacījumos noteiktās piegādātāju kvalifikācijas prasības, jo tajos nebija ietverta prasība kopā ar piedāvājumu iekļaut starptautisku pārvadājumu piekrišanu. Pēc prasītāja domām, šī piekrišana bija uzskatāma par prasību līguma izpildei, nevis par kvalifikācijas prasību. Tas arī atzīmēja, ka tas jebkurā gadījumā nevarēja saņemt piekrišanu atkritumu pārvadāšanai, jo konkursa nosacījumos nebija noteikts precīzs to daudzums un sastāvs.
- 9 Atbildētājs 2019. gada 10. jūnijā pieņēma lēmumu noraidīt prasītāja sūdzību, kurā tas būtībā atkārtoja tā iepriekšējos lēmumos ietvertos argumentus.
- 10 2019. gada 20. jūnijā prasītājs cēla prasību *Vilniaus apygardos teismas* (Viļņas apgabaltiesa), kas tika noraidīta. 2019. gada 16. oktobrī prasītājs iesniedza apelācijas sūdzību, kuru *Lietuvos apeliacinis teismas* (Lietuvas Apelācijas tiesa) noraidīja ar 2019. gada 18. decembra lēmumu.
- 11 Minētās tiesas būtībā secināja, ka saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 47. pantu līgumslēdzējai iestādei bija jāpārbauda piegādātāju kvalifikācija, kas nozīmēja, ka tā konkursa nosacījumos varēja iekļaut prasību par tiesībām veikt kādu darbību; apstrīdēto konkursa nosacījumu kvalificēja kā piegādātāja kvalifikācijas prasību; uzskatīja par pamatotiem atbildētāja argumentus, ka saskaņā ar Regulu Nr. 1013/2006 prasītājam bija jāiesniedz līgumslēdzējai iestādei pārvadājuma piekrišana, jo tā bija nolēmusi sūtīt atkritumus uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti; un paziņoja, ka šo secinājumu nemaina fakts, ka konkursa noteikumos šāds dokuments nebija norādīts, jo tas bija iekļauts obligātajos ES tiesību

noteikumos, un tāpēc dokumenta piemērošana neizraisīja publiskā iepirkuma principa pārkāpumu.

- 12 2020. gada 17. janvārī prasītājs iesniedza kasācijas sūdzību *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas* (Lietuvas Augstākā tiesa; turpmāk tekstā – “kasācijas tiesā”).

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma kopsavilkums

- 13 No lietas materiāliem izriet, ka 2019. gada 7. oktobrī noslēgtā sabiedrisko pakalpojumu līguma vērtība, t.i., 1 167 500 EUR bez PVN, pārsniedz minimālo starptautiskā iepirkuma vērtību, un tāpēc pušu strīds neapšaubāmi ietilpst ES publisko iepirkumu tiesību jomā (Direktīva 2014/24). Regulas Nr. 1013/2006 piemērošana nav saistīta ar atkritumu pārveidēšanas vērtību, bet ir atkarīga no objekta (attiecināmie atkritumi) un teritoriālā aspekta, un tāpēc strīds starp pusēm ietilpst šī ES tiesību akta darbības jomā.
- 14 Šajā gadījumā strīds starp pusēm attiecas uz prasītāja un veiksmīgā pretendenta iesniegto piedāvājumu vērtēšanas likumību attiecībā uz izvirzīto prasību ievērošanu.

Prasība publiskā iepirkuma procedūras laikā uzrādīt piekrišanu veikt starptautiskus atkritumu pārveidējumus saskaņā ar Regulu Nr. 1013/2006

- 15 Palāta uzskata, ka pamata juridiskais jautājums, kas cita starpā attiecas uz Direktīvas 2014/24 un Regulas Nr. 1013/2006 noteikumu interpretāciju un piemērošanu, attiecas uz konkursa nosacījumu pareizu klasifikāciju, t.i., vai ir ietverta prasība par piegādātāju tiesībām veikt darbību vai prasība izpildīt publiskā iepirkuma līgumu. Šis jautājums nav pašmērķis; tas būtībā ir pamats, lai novērtētu līgumslēdzējas iestādes lēmuma noraidīt pretendenta piedāvājumu likumību.
- 16 Šajā kontekstā ir jāatzīmē kasācijas tiesas pastāvīgā judikatūra, saskaņā ar kuru, risinot strīdus starp līgumslēdzējām iestādēm un piegādātājiem, patiesībā būtiskāks ir nosacījuma saturs, nevis tas, kā līgumslēdzēja iestāde to sauc; iepirkuma dokumentu nosacījumu pareiza klasifikācija nodrošinās Publisko iepirkumu likuma noteikumu pareizu piemērošanu dažādām iepirkuma procedūrām un attiecīgi strīda pareizu atrisināšanu.
- 17 No otras puses, ir jāatzīmē, ka apstrīdētajā konkursa nosacījumā nav skaidri noteikta prasība kopā ar piedāvājumu uzrādīt piekrišanu atkritumu starptautiskiem pārveidājumiem. Pusēm par to nav strīda.
- 18 Atbildētājs apstrīdēto konkursa nosacījumu kvalificēja kā prasību būt tiesībām veikt starptautiskus atkritumu pārveidējumus. Tiesas, kas izskatīja lietu, atbalstīja šo viedokli.

- 19 Kasācijas tiesa vairākkārt ir norādījusi, ka piegādātāja kvalifikācija tiek saprasta kā viņa spēja un gatavība pienācīgi pildīt saistības, kas jāuzņemas saskaņā ar publiskā iepirkuma līgumu; šī ir objektīva kategorija (juridisks fakts), kas apzīmē noteiktu pagātnes (piemēram, darbības rentabilitāte) vai tagadnes (piemēram, uzņēmuma darbinieku kompetence) faktu esamību; kvalifikācija ir jāiegūst līdz iepirkuma dokumentos noteiktā piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām. Tāda pati nostāja būtībā ir minēta Tiesas judikatūrā (skat. Tiesas 2013. gada 10. oktobra spriedumu lietā *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, 42. punkts).
- 20 Kasācijas tiesas judikatūrā, kas attiecas uz publiskā iepirkuma nosacījumu kvalifikāciju par piegādātāja spēju prasību vai līguma izpildes prasību, tostarp ir norādīts, ka šādam novērtējumam ir svarīgi noteikt, vai attiecīgā prasība iepirkuma nosacījumos ir noteikta tieši un nepārprotami, un tādā veidā, lai tās atbilstības novērtējums būtu saistīts ar piedāvājumu iesniegšanas termiņu, kā arī ir jāizvērtē attiecīgie tiesību akti, kas rada piegādātāja pienākumu iegūt noteiktu atļauju darbības veikšanai.
- 21 Procesa laikā prasītājs ir konsekventi apgalvojis, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1013/2006 noteikumiem piekrišana, kuras iesniegšanu ir pieprasījis atbildētājs, ir vairāk jāuzskata par tādu, kas attiecas uz konkrēta līguma izpildi, nevis kā piegādātāja kvalifikācija. Palāta uzskata, ka šāda Regulas Nr. 1013/2006 interpretācija, ņemot vērā tās noteikumus, *a priori* nešķiet pamatota.
- 22 Patiešām, saskaņā ar Regulas Nr. 1013/2006 noteikumiem piekrišana veikt starptautiskus atkritumu pārvadājumus ir vairāk *ad hoc* nekā vispārēja rakstura, jo atkritumu pārvadājumi tiek atzīti par likumīgiem, *inter alia*, ja par tiem paziņo kompetentajām iestādēm, tās ir devušas piekrišanu un pārvadāšana tiek veikta, kā norādīts paziņojumā vai pārvietošanas dokumentos un saskaņā ar šīs regulas noteikumiem.
- 23 Pēc palātas domām, tas vien, ka noteikts dokuments, kas ekonomiskajam dalībniekam ļauj rīkoties, satur ļoti specifisku informāciju, pats par sevi neizslēdz iespēju klasificēt šo piekrišanu kā pierādījumu tiesībām veikt darbību.
- 24 Neskatoties uz to, palāta uzskata, ka piekrišana atkritumu pārvadāšanai no vienas dalībvalsts uz citu ir derīga diezgan īsu laiku, un pat tad, kad ir saņemta piekrišana attiecīgo atkritumu pārvadāšanai, piekrišanu nebūs iespējams izmantot citā situācijā, it īpaši tāpēc, ka mērķis, kuram tika piešķirta piekrišana, jau ir izpildīts. Turklāt dažādu atkritumu sūtījumu sastāvs var būt atšķirīgs, un, pat ja tas paliek tas pats, tranzīta valsts un galamērķa valsts var atšķirties. Tāpēc pārvadājuma piekrišanas izsniegšana un derīgums, kā arī iespēja to izmantot ir atkarīga ne tikai no juridiskās personas, kura vēlas to iegūt, uzticamības un centieniem, bet arī no citiem īpašiem apstākļiem.
- 25 Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 1013/2006 noteikumiem attiecīgo valstu (nosūtīšanas, galamērķa vai tranzīta valstu) kompetentajām iestādēm ir diezgan plaša rīcības brīvība atteikties izsniegt piekrišanu, tāpēc pastāv ievērojams risks,

ka piegādātājs, kurš ir sekmīgi piedalījies konkursā par atkritumu pārvadāšanu un noslēdzis līgumu, vai šī piegādātāja partneris galu galā nespēs likumīgi izpildīt līgumu.

- 26 Palāta šaubās, vai risks, ka piekrišana netiks izsniegta, būtu jāpārnes uz līgumslēdzējām iestādēm, kuras ir izvēlējušās konkursa uzvarētāju un noslēgušas līgumu ar to. No otras puses, ja apstrīdētais konkursa nosacījums tiek interpretēts kā kvalifikācijas prasība, zināms risks, kas ir saistīts ar administratīvo slogu un kas rodas, cenšoties iegūt pārvadājuma atļauju, un ekonomisko slogu, cenšoties iegūt finanšu garantiju (Regulas Nr. 1013/2006 6. pants), neizbēgami gulstas uz piegādātāju.
- 27 Šajā sakarā kasācijas instances tiesa galu galā uzskata, ka lēmumam par apstrīdētā konkursa nosacījuma klasificēšanu, ņemot vērā pārvadājuma piekrišanas *ad hoc* raksturu, cita starpā ir jābalstās uz Direktīvas 2014/24 noteikumiem, *a fortiori* tās 58. pantu un XI pielikumu. Tomēr ne šajā pantā, ne Direktīvas preambulā nav skaidrāku noteikumu, kas ļautu precīzi noteikt apstrīdētā konkursa nosacījuma saturu, pārbaudot, vai piekrišana pārvadāt atkritumus ir elements, kas raksturo piegādātāju kvalifikāciju. Citiem vārdiem sakot, nav skaidrs, vai ES likumdevējs, definējot “atbilstības profesionālās darbības veikšanai” jēdzienu, ir paredzējis aprakstīt jebkāda veida situācijas, kas cita starpā ietverot *ad hoc* atļaujas izsniegšanu un izmantošanu darbības veikšanai.

Piegādātāja tiesību veikt darbību pārbaude (Publisko iepirkumu likuma 35. panta 2. punkta 3. apakšpunkts)

- 28 Ja tiktu nolemts, ka apstrīdētais konkursa nosacījums ir klasificējams kā prasība piegādātājiem būt tiesībām veikt darbību, un šī prasība izriet no konkursa un Regulas Nr. 1013/2006 noteikumu piemērošanas, un tādējādi piegādātājiem tā ir jāizpilda, rodas papildu jautājumi par piegādātāju spēju novērtēšanu, ņemot vērā konkursa nosacījumu 23.1.2. punktu, kas citē Publisko iepirkumu likuma 35. panta 2. punkta 3. apakšpunktu.
- 29 Prasītājs savu nostāju pamato ar sava piedāvājuma noraidījuma prettiesiskumu, ītostarp ar to, ka, ņemot vērā apstrīdētā konkursa nosacījuma un konkursa noteikumu 23.1.2. punkta sistemātisko piemērošanu, tā piedāvājums nevarēja tikt noraidīts, jo atbildētājs pats konkursa noteikumos ir norādījis, ka piegādātāja tiesības veikt darbību tiks pārbaudītas tikai daļēji.
- 30 Palāta norāda, ka ilgu laiku (līdz 2017. gada sākumam) Lietuvā tika izmantota daļēji kļūdaina prakse, saskaņā ar kuru publiskā iepirkuma dokumentos netika paredzētas nekādas prasības attiecībā uz piegādātāju tiesībām veikt darbību vai prasības bija formulētas pārāk abstrakti, nosakot tikai vispārīgu nosacījumu, neprecizējot, kādas īpašas tiesības bija paredzēts iegūt vai kādi dokumentāri pierādījumi par tām bija jāiesniedz. Toreiz kasācijas tiesa uzskatīja, ka pārredzamības princips rada prasību ievērot arī citos specializētajos tiesību aktos paredzētās obligātās tiesību normas, kas būtībā nozīmēja, ka saskaņā ar iepirkuma

procedūras priekšmeta definīciju un citu tehnisko specifiku noteikumiem piegādātājs atbild par visu nepieciešamo sertifikātu, atļauju, apliecinājumu un citu līdzīgu dokumentu, kas pierāda īpašu tiesību esamību, novērtēšanu.

- 31 Šāda kasācijas tiesas prakse tika piemērota līdz 2017. gada 14. februārim, kad kāds nolēmums civilprocesā mainīja iepriekšējo valsts judikatūru. Šajā lēmumā, cita starpā balstoties uz Tiesas 2016. gada 2. jūnija spriedumu lietā *Pizzo* (C-27/15, EU:C:2016:404), tika noteikts, ka: a) speciālo tiesību normu piemērošanas prioritāte pār publiskā iepirkuma nosacījumu skaidrību nozīmē, ka līgumslēdzējām iestādēm ir pārāk plaša rīcības brīvība un pastāv risks, ka tās to ļaunprātīgi izmantos; b) līgumslēdzējas iestādes nedrīkst noraidīt piegādātāju piedāvājumus, pamatojoties uz prasībām, kas nav skaidri noteiktas iepriekš, pat ja prasības izriet no obligātiem tiesību noteikumiem; c) ja iepirkuma nosacījumos nav skaidri noteiktas prasības darbības veikšanai, kas noteiktas citos saistošos tiesību aktos, un piegādātāji tās neizpilda, piegādātājiem ir jāļauj novērst visus trūkumus viņu piedāvājumos; d) šāds labošanas mehānisms ietver atļauju piegādātājam piesaistīt jaunas juridiskas personas - partnerus vai apakšuzņēmējus - publiskā iepirkuma līguma izpildei, ja viņš pats nespēj vai nav tiesīgs veikt noteiktus darbus (sniegt noteiktus pakalpojumus).
- 32 Jāatzīmē, ka, ieviešot Direktīvas 2014/24 noteikumus, Lietuvas likumdevējs pieņēma jaunu Publisko iepirkumu likumu, kura 35. panta 2. punkta 3. apakšpunktā, nolūkā izvairīties no piedāvājuma noraidīšanas, pamatojoties uz kvalifikācijas prasībām, kas nav skaidri definētas, līgumslēdzējām iestādēm ir skaidri noteiktas tiesības nepārbaudīt (vai arī nepārbaudīt pilnībā) attiecīgo piegādātāju spējas.
- 33 Interpretējot šo normu, kasācijas instances tiesa ir atzīmējusi, ka Publisko iepirkumu likums būtībā atspoguļo privāto tiesisko attiecību praksi nodrošināt atbilstošu tiesību esamību veikt darbības līgumattiecībās, nevis pirmslīguma tiesiskajās attiecībās (kaut arī līgumslēdzējām iestādēm faktiski nav aizliegts noteikt šādas jaudas prasības publiskā iepirkuma dokumentos); pirms publiskā iepirkuma līguma noslēgšanas līgumslēdzējām iestādēm jebkurā gadījumā ir jāpārlicinās, vai attiecīgie subjekti būs tiesīgi uzņemties un izpildīt līgumsaistības.
- 34 Turklāt, ņemot vērā līgumslēdzēju iestāžu pienākumus, kas izriet no pārredzamības principa, formulējums “kvalifikācija nav pārbaudīta” ietver ne tikai pieprasījumu uzrādīt dokumentu, kas apliecina attiecīgās tiesības, bet galvenokārt pašas prasības, ka piegādātājiem ir jābūt šādām spējām, formulējumu (noteikšanu) publiskā iepirkuma nosacījumos, t.i., spējas tiek uzskatītas par pārbaudītām, ja iepirkuma noteikumos ir noteiktas atbilstošas prasības, un līgumslēdzēja iestāde, izskatot piedāvājumu, pieprasa iesniegt attiecīgus dokumentus.
- 35 No kasācijas tiesas judikatūras laikā no 2017. gada līdz 2019. gadam ir jāsecina, ka gadījumā, ja līgumslēdzēja iestāde pilnībā vai vispār nepārbaudītu, vai piegādātājiem ir tiesības veikt darbības, piegādātājam, kas atzīts par uzvarējušu

konkursā, pirms publiskā iepirkuma līguma noslēgšanas būtu pienākums iesniegt līgumslēdzējai iestādei dokumentārus pierādījumus par šādām tiesībām neatkarīgi no to izdošanas datuma, un, ja piegādātājam šādas tiesības nebūtu, viņš varēja iesaistīt jaunas juridiskas personas, proti, kopīgās darbības partnerus vai apakšuzņēmējus.

- 36 Palātai rodas jautājumi par to, vai šādi valsts tiesību akti, saskaņā ar kuriem līgumslēdzējas iestādes patur neierobežotas tiesības nepārbaudīt, vai piegādātājiem ir tiesības veikt darbības, kaut arī ir iespējams, ka šīs iestādes var apzināties (vai tām ir jāapzinās) šādu tiesību esamības nepieciešamību un var saprast (vai tām ir jāsaprot), ka pastāv draudi pienācīgai publiskā iepirkuma līguma izpildei, kas ir saderīgi ar pārredzamības un tiesiskās palāvības aizsardzības principiem, kā arī ar praksi racionāli veikt publisko iepirkumu procedūras.

Publiskā iepirkuma noteikumu likumība, kas nosaka iepirkuma procedūras priekšmetu

- 37 Palātai ir arī jautājumi par konkursa noteikumiem, kas nosaka konkursa priekšmetu, un par dažiem tehnisko specifikāciju noteikumiem. Piedāvājuma nosacījumi skaidri parāda, ka līgumslēdzēja iestāde pilnībā nezina precīzu izvedamo atkritumu sastāvu un daudzumu.
- 38 Šajā kontekstā kasācijas tiesa un Tiesa, *inter alia*, ir vairākkārt norādījušas, ka tehniskajām specifikācijām ir jābūt pietiekami precīzām, lai pretendenti varētu noteikt līguma priekšmetu un ļautu līgumslēdzējam iestādēm noslēgt līgumu; tie ir skaidri jānorāda, lai visi pretendenti zinātu, uz ko attiecas līgumslēdzējas iestādes noteiktie nosacījumi (Tiesas 2012. gada 10. maija spriedums, Komisija/Nīderlande, C-368/10, EU:C:2012:284).
- 39 No otras puses, pat ja būtu tieši pretēji, tas ir, ja atbildētājs varētu likumīgi sniegt nepilnīgu iepirkuma procedūras priekšmeta definīciju, palātai ir šaubas par šādas situācijas likumību saskaņā ar Regulas Nr. 1013/2006 noteikumiem, it īpaši, ja apstrīdētais konkursa nosacījums tika kvalificēts kā prasība attiecībā uz tiesībām veikt darbības. Regulas Nr. 1013/2006 2. panta 35. punkts skaidri norāda, ka pastāv nelikumīga pārvadāšana, tostarp, ja pārvadājums tiek veikts tādā veidā, kas nav precīzi noteikts paziņojumā vai pārvietošanas dokumentos. Tāpēc atkritumu pārvadāšanas likumība tostarp ir atkarīga no sākotnējo nosacījumu izpildes, ar kuriem tiek dota piekrišana atkritumu pārvadāšanai.
- 40 Regulas Nr. 1013/2006 17. pants nosaka, ka, ja detaļās un/vai nosacījumos tiek veiktas kādas būtiskas izmaiņas, kompetentās iestādes un saņēmējs ir jāinformē pirms nosūtīšanas, ja tas ir iespējams; šādā gadījumā tiek iesniegts jauns paziņojums. Tas nozīmē, ka tad, kad, izpildot publiskā iepirkuma līgumu, kļūst zināms faktiskais visu bīstamo atkritumu sastāvs un daudzums, pārvadātājam būtībā ir jāsāk no jauna paziņošanas procedūra.

- 41 Konkursa nosacījumos līgumslēdzēja iestāde norādīja, ka, ja mainās atkritumu sastāvs pārbaudītajos konteineros vai ja sastāvs tiks atkārtoti noteikts, pamatojoties uz konteineriem, kas iepriekš nav pārbaudīti, piegādātajam šie atkritumi ir jāpārvalda saskaņā ar kodu 19 12 11 (“citi atkritumi, kas radušies atkritumu mehāniskā apstrādē, kas satur bīstamas vielas”) vai ar kodu 16 10 01 (“šķīdrie ūdens atkritumi, kas satur bīstamas vielas”). Palāta šaubās par šādu nepilnīgu procedūras priekšmeta definīcijas alternatīvu attiecībā uz Regulas Nr. 1013/2006 noteikumu piemērošanu.
- 42 Piemēram, saskaņā ar šīs regulas 5. pantu paziņotajam un saņēmajam ir jānoslēdz līgums par atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu. Nav skaidrs, vai šāda līguma puses var vienoties par atkritumu pārvadāšanu saskaņā ar iepriekš minētajiem bīstamo atkritumu kodiem, ja nav pieejama visa nepieciešamā informācija par atkritumu sastāvu.
- 43 Ņemot vērā iepriekš minēto, palātai ir pamatotas šaubas par to, vai saskaņā ar vispārējiem publiskā iepirkuma tiesību aktiem (Direktīva 2014/24) un attiecīgajiem Regulas Nr. 1013/2006 noteikumiem līgumslēdzējām iestādēm, veicot atkritumu pārvaldīšanas pakalpojumu iepirkumu, nav pienākuma pēc iespējas precīzāk un detalizētāk definēt izvedamo un apstrādājamo atkritumu daudzumu, sastāvu un citu būtisku informāciju par atkritumiem, nevis atstāt piegādātāju ziņā to noskaidrot un pielāgoties, izpildot publiskā iepirkuma līgumu.